Recensie: De. ***

HetPaleis
vrijdag 27 september 2024

foto © Kurt Van der Elst

Recensie:
De. heet de jongste voorstelling van Theater Artemis die in hetpaleis in première ging. De volledige titel van De. is 'De voorstelling die moet overleven met het allerlaatste dat nog over is'. De. gaat over kapitalisme, (over)verwend zijn, willen uitpakken met het nieuwste snufje tegenover je buren, maar dan kei hard geconfronteerd worden met de wetten van de natuur. Een reality check ondergaan de dorpelingen allemaal wanneer aanhoudende droogte tijdens de zomer (een verwijzing naar de klimaatverandering) ervoor zorgt dat de oogst mislukt. Of om het met de woorden van het personage van Goele Derick zelf te zeggen: De. is een 'triestig stuk.'

Goele Derick en Willemijn Zevenhuijzen mogen al als eersten aan de bak. Als een geel chocoladesnoepje en een roze koala staan ze op het Theaterplein wanneer de toeschouwers over het plein wandelen richting het theater. Hun pakken zijn vuil. Later tijdens De. komen we te weten dat ze twee aan lager wal geraakte actrices spelen waarmee je in weer en wind op het plein voor 5 euro op de foto kan. Een van hen heeft ooit buikgriep gehad zodat je je kan inbeelden hoe haar pak er van binnen uit uitziet, geeft de ander fijntjes mee.
De vrolijke chaos die we gewend zijn bij Theater Artemis komt van die twee wanneer ze De. komen 'verstoren', een statement willen maken dat ook zij 'podiumbeesten' zijn en recht hebben op een plek in het theater en ons vragen om bij belicht te worden met onze smartphones. Niet veel later gaat het zaallicht terug aan en probeert een struise suppoost hen buiten te werken. Wanneer het personage van Goele nog snel tussen de rijen doorwandelt en om kleingeld vraagt, slaakt ze de ultieme noodkreet: 'Els! Els!' (verwijzend naar Els De Bodt, de algemene en artistieke directrice van hetpaleis) en krijgen we ook nog mee dat Goele in 1998 in DeStudio les heeft gegeven aan Louis Van der Waal die in De. een zonderlinge dorpeling speelt die wat op zichzelf begint te tuinieren. Hij zaait aardbeien.
De. kent dus twee parallelle verhalen die gaan over alles verliezen/verloren hebben. Van kilometers ver voel je aankomen wat de dorpelingen gaan meemaken. De appelen zijn vroeger rijp dan anders om geplukt te worden, verder zal de oogst tegenvallen hoewel er een veel hogere schuur gebouwd wordt dan eigenlijk initieel nodig was, droogt de rivier op en zullen ook die paar kistjes aardbeien niet voldoende zijn om de winter mee door te komen.
Een van de dorpelingen is de eerste die uitpakt met iets nieuws. Ze ruilt haar klompen in voor schoenen, waarna iedereen er ook zal dragen behalve de zonderling. Van zodra ze niet meer de enige is die schoenen draagt, voel je dat ze niet meer opvalt, speciaal is, en zit er enige ontgoocheling/jaloezie in haar stem. Het is

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

dat wat De. ook aankaart, hoe mensen vooral uitpakken met uiterlijk vertoon ten opzichte van hun buren.
Hilarisch is de scène wanneer twee dorpelingen een telefoon hebben aangeschaft zodat ze vanop een afstand met elkaar kunnen communiceren terwijl ze eigenlijk niet eens zo ver van elkaar wonen. Hier blijkt Theater Artemis wederom bijzonder geniaal te zijn door de kijker een spiegel voor te houden en het absurde te tonen. In hun boekje moeten ze lezen welk nummer ze hebben, want dat kunnen ze niet onthouden. Maar vooral: hoe ze proefondervindelijk moeten ontdekken hoe 'bellen' in zijn werk gaat en hoe de telefoon opgepakt moet worden, wordt heel komisch gebracht.
De. toont dus de early adopters van een nieuw product, dat lang niet altijd even zinvol is. Over geldzaken gaat de voorstelling ook, over (niet kunnen) sparen of net (letterlijk ook) geld laten rollen (hier door ermee te gooien als een steentje die je in het water keilt). De zonderling die klompen zal blijven dragen, slaagt er niet in om voldoende te sparen voor de automobiel waar ie van droomt. Hij zal zijn paarden ervoor verkopen. Tot blijkt dat zijn motor stuk geraakt. Mocht het nodig zijn om er ooit van onderuit te muizen, is er maar plaats voor 4, terwijl de dorpelingen met 7 zijn, stelt ie vast. Het voelt aan als de Titanic die niet genoeg reddingsloepen had.
En net zoals bij de Titanic zullen ook de dorpelingen geconfronteerd worden met een tragedie die ervoor zorgt dat hun dorp op enkele grijs geblakerde stenen van de brug na van de kaart geveegd wordt. Dat ze geen bliksemafleider hebben geplaatst op de schuur die erg dicht staat bij het huis van de zonderling, zal het dorp fataal worden wanneer er een zomers onweer losbarst.
De. gaat dan ook opschepperig consumentengedrag, dat een muis nooit alleen komt, de drang van mensen om het (letterlijk en figuurlijk) steeds groter te zien en de gevolgen die ze moeten dragen wanneer ze onverantwoorde risico's genomen hebben zodat ze van de een op de andere dag ineens niets meer kunnen hebben. Kortom: niet alles komt goed.
Inhoudelijk zit De. dus wel goed en we onthouden enkele sterke scènes zoals die met de telefoons, de podiumbeesten en die ene met Claudia Kanne wanneer we haar appels zien plukken rechts zwevend in de lucht zo lijkt het wel, net als de ladder die schuin overhelt maar nergens tegen staat.
Dat de acteurs en actrices gedeeltelijk zoals in de film Dogville spelen met imaginaire deuren die open en toe gaan, vinden we best wel werken. Maar het zorgt er ook voor dat de ombouw richting inferno-scène veel te lang duurt (wanneer wel alle decorstukken geplaatst worden wat het andersom-denken van Theater Artemis illustreert) in een productie die er nooit in slaagt om op dreef te komen omdat de spanningsboog te slap is door het consequent openen van het doek, korte scène, sluiten doek, projecteren tekst en dat constant in een loop te herhalen. Dat begint op den duur behoorlijk te vervelen, al onderstreept de vorm ook het banale, routineuze van het leven in het dorp en bij uitbreiding ons leven.
De. werd echter veel enthousiaster onthaald door het brede publiek tijdens de première dan hoe wij er ons bij voelden. De. kreeg namelijk een gedeeltelijke staande ovatie. Al met al niet slecht voor een 'triestig stuk'.
< Bert Hertogs >
Credits:
concept en regie: Jetse Batelaan spel: Mourad Baaiz, Goele Derick, Louis Van der Waal, Soraya van Welsenis, Willemijn Zevenhuijzen spel (stage): Claudia Kanne, Eland Peeters dramaturgie: Koen Haagdorens decor en licht: Theun Mosk kostuum: Liesbet Swings geluidsontwerp: Bob Hermans muziek: Janne Kosmos stage geluid: Lore Verhoeven met steun van: de taxsheltermaatregel van de Belgische Federale Overheid via Casa Kafka Pictures

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.